

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України
від 5 червня 2019 р. № 483»
(далі – проєкт акта)

1. Мета

Проєкт акта розроблено з метою удосконалення механізму розрахунку вартості послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Положеннями Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 14.03.2018 № 307 (далі – НКРЕКП, Регулятор), встановлено вимоги щодо проведення коригувань обсягу спожитої електричної енергії за попередні розрахункові періоди.

Також, постановою НКРЕКП від 18.06.2025 № 891 внесено зміни до Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312, згідно з якими визначено механізм проведення електропостачальником перерахунку вартості за фактично спожитою електричною енергією у разі виявлення фактів використання електричної енергії на непобутові потреби за фіксованою ціною для побутових споживачів.

З метою запобігання фінансовому дисбалансу, податковим та іншим ризикам виробників електричної енергії та постачальників універсальних послуг, а також уникнення необґрунтованих прибутків або збитків у зв'язку із проведенням коригувань обсягу спожитої електричної енергії за попередні розрахункові періоди та у зв'язку із виявленням фактів споживання побутовим споживачем за фіксованою ціною для побутових споживачів на непобутові потреби, є необхідність унесенні змін до постанови Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії» (далі – Положення) у частині удосконалення механізму розрахунку вартості послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів.

Слід зазначити, що відповідно до частини третьої статті 62 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) з метою забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії Кабінетом Міністрів України у передбачених цією частиною випадках та на визначений строк на учасників ринку (крім споживачів) можуть покладатися спеціальні обов'язки. Пропозиції щодо обсягів та умов покладення спеціальних обов'язків готуються Регулятором з урахуванням вимог цієї статті та подаються до Кабінету Міністрів України після проведення консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства.

Зважаючи на викладене, проєкт акта розроблено на виконання доручення Віце-прем'єр-міністра з відновлення України – Міністра розвитку громад та територій України О. Кулеби від 02.12.2025 № 39299/1/1-25 до листа НКРЕКП від 28.11.25 № 14230/22.1.1/7-25, з урахуванням статті 62 Закону в частині отримання Регулятором відповідних коментарів від Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонуються зміни в частині:

передбачення перерахунку вартості послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів за попередні розрахункові періоди у разі зміни даних комерційного обліку щодо обсягів споживання електричної енергії побутовими споживачами;

врахування при розрахунку вартості послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів перерахунків вартості за фактично спожиту електричну енергію на об'єкті побутового споживача, здійснених постачальниками універсальних послуг у разі виявлення фактів споживання побутовим споживачем за фіксованою ціною для побутових споживачів на непобутові потреби, та у разі наявності судових рішень, які набрали законної сили, щодо необхідності здійснення таких перерахунків.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють такі законодавчі та нормативно-правові акти:

Закон України «Про ринок електричної енергії»;

постанова Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії» (зі змінами);

постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 14.03.2018 № 307 «Про затвердження Правил ринку»;

постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 14.03.2018 № 312 «Про затвердження Правил роздрібного ринку електричної енергії».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень проєкту акта не потребуватиме матеріальних чи інших витрат з державного та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта не потребує проведення консультацій з громадськістю відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою

Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, які:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту акта, у разі його прийняття, дозволить уникнути необґрунтованих прибутків чи збитків постачальників універсальних послуг та виробників електричної енергії, на яких відповідно до Положення покладено спеціальні обов'язки.

**Перший віце-прем'єр-міністр України –
Міністр енергетики України**

Денис ШМИГАЛЬ

« ____ » _____ 2026 р.